

مشروح مذاکرات شورای نگهبان

عنوان

جلسه مورخ ۱۴/۰۵/۱۳۶۱ شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۸۰۰۱۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

**مشروح مذاکرات شورای نگهبان
جلسه مورخ ۱۴/۰۵/۱۳۶۱ شورای نگهبان**

ویراستار و مستندساز:

مصطفی حسینی

بازبین:

سید محسن طاهری

ناظران علمی:

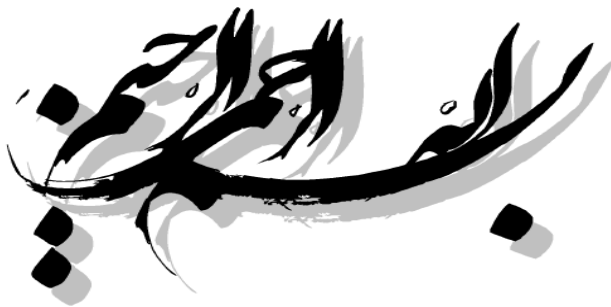
دکتر محمد بهادری جهرمی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۸۰۰۱۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

پژوهشکده شورای نگهبان

جلسه مورخ ۱۳۶۱/۰۵/۱۴ شورای نگهبان

فهرست مطالب

- ۲.....مقدمه
- نظارت شرعی در خصوص قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران و قانون متمم و آیین
- ۳.....نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۸/۴/۱۰ شورای انقلاب اسلامی

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی به وسیله شورای نگهبان مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌ی سازمان‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را به کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس یا هیئت وزیران واگذار کند که در این صورت، این اساسنامه‌ها نیز باید به لحاظ عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این، به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده‌ی فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی، بر عهده‌ی شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌ی سازمان‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت و استفساریه‌های مربوط به اصول قانون اساسی در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و سرانجام در قالب نظریه شورای نگهبان به مراجع مربوطه اعلام می‌شود. بدین‌سان، مشروح مذاکرات جلسات شورای نگهبان به جهت محتوای علمی قابل استفاده‌ی آن برای آحاد علاقه‌مندان به این مباحث، به ویژه پژوهشگران و صاحب‌نظران حوزوی و دانشگاهی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

با عنایت به تأکيدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت انتشار مشروح مذاکرات شورای نگهبان، گروه تدوین نظرات و مبانی آرای شورای نگهبان، به‌عنوان یکی از شرح وظایف خویش در پژوهشکده شورای نگهبان، آماده‌سازی متون مذاکرات جلسات شورای نگهبان برای انتشار عمومی را در دستور کار دارد. این مهم، در چند مرحله به شرح زیر انجام می‌پذیرد: پس از پیاده‌سازی فایل‌های صوتی جلسات شورای نگهبان، این متون در اختیار کارشناسان گروه قرار می‌گیرد تا از لحاظ فنی و ادبی ویرایش شده و در صورت لزوم، اظهارات اعضای شورا مستندسازی شود. سپس متون ویرایش و مستندسازی شده از لحاظ صحت، اتقان و انطباق با محتوای متون اولیه و همچنین از جهت ویرایشی، مورد بازبینی قرار می‌گیرد. در نهایت، متون بازبینی شده بار دیگر از جهات مذکور توسط ناظران علمی پروژه، به طور دقیق، از جهت شکلی و محتوایی بررسی می‌شود و سپس منتشر می‌گردد.

پژوهشکده شورای نگهبان امیدوار است با تولید و عرضه‌ی این مجموعه، علاوه بر حرکت در جهت تحقق بخشی از منویات مقام معظم رهبری، خواسته‌ی جامعه‌ی علمی کشور و همچنین مراکز سیاست‌گذاری، تقنینی و اجرایی کشور را پاسخ گفته باشد. مسلماً انتشار و عرضه‌ی چنین آثاری می‌تواند ثمره‌ی بیش از سی سال مجاهدت و تلاش شورای نگهبان در پاسداری از شرع و قانون اساسی را در اختیار کلیه علاقه‌مندان، به ویژه محافل علمی و پژوهشی، اعم از دانشگاهی و حوزوی قرار دهد و به غنی‌تر شدن هر چه بیشتر مباحث فقهی و حقوقی در کشور کمک کند.

نظارت شرعی در خصوص قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران و قانون متمم و آیین نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۸/۴/۱۰ شورای انقلاب اسلامی

مصوب ۱۳۵۸/۴/۱۰ شورای انقلاب^(۱)

۱. «قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران» در تاریخ ۱۳۵۸/۴/۱۰ در دو ماده و با هدف احیا و اداره‌ی صحیح اقتصاد ایران به تصویب شورای انقلاب رسید. سپس آیین‌نامه‌ی اجرایی آن در تاریخ ۱۳۵۸/۵/۲۰ به تصویب هیئت وزیران دولت موقت رسید و یک سال بعد و در تاریخ ۱۳۵۹/۴/۲۵ شورای انقلاب، متمم این قانون و آیین‌نامه‌ی اجرایی آن را نیز تصویب کرد.

در این قانون، صنایع موجود، بر حسب شرایط به چهار دسته تقسیم شد تا درباره‌ی هر گروه به‌نحو خاص عمل شود. قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران، «علاوه بر نفت، گاز، راه‌آهن، برق، شیلات» که قبلاً ملی شده بود، «صنایع تولید فلزاتی که در صنعت مصرف عمده دارند (مانند فولاد، مس و آلومینیوم) شامل مرحله نورد گرم و ساخت و مونتاژ کشتی، هواپیما و اتومبیل» (بند «الف») را نیز ملی اعلام کرد. دو دسته‌ی دیگر، صنایع مشمول بندهای «ب» و «ج» می‌شود که همه یا بخشی از سهام آنها به مالکیت دولت درمی‌آید؛ «صنایع و معادن بزرگی که صاحبان آن از طریق روابط غیرقانونی با رژیم گذشته، استفاده نامشروع از امکانات و تضییع حقوق عمومی به ثروت‌های کلان دست یافته‌اند» و «کارخانجات و مؤسساتی که وام‌های قابل توجه برای احداث یا توسعه از بانک‌ها دریافت داشته‌اند، در صورتی که کل بدهی آنها از دارایی خالص آنان بالاتر باشد ...». گروه چهارم (بند «د») هم کارخانجات و مؤسسات تولیدی‌ای را در بر می‌گیرد «که متعلق به بخش خصوصی بوده و وضع مالی و اقتصادی مساعدی دارند» و مشمول بند «ب» هم نمی‌شوند؛ «بر اساس قبول اصل مالکیت مشروع مشروط، مالکیت آنها از طرف دولت به رسمیت شناخته می‌شود و مورد حمایت قانونی قرار می‌گیرد».

در تاریخ ۱۳۶۱/۵/۱۴ جلسه‌ای در شورای نگهبان برگزار می‌شود که در آن گروهی که به‌دستور رئیس‌جمهور وقت مأموریت یافته بودند تا مشکلات و موانع اقتصادی کشور را شناسایی کنند، گزارشی از اشکالات موجود در این قانون و متمم و آیین‌نامه‌ی اجرایی آن و نیز اشکالاتی که در مرحله‌ی عمل به این قانون رخ داده بود، ارائه می‌کنند. متأسفانه بخش عمده‌ی مذاکرات این جلسه در دست نیست و آنچه موجود است، صرفاً بخشی از گزارش یادشده است؛ اما بر اساس اسناد موجود، تقریباً دو ماه پس از برگزاری این جلسه و در تاریخ ۱۳۶۱/۷/۱۷ رئیس‌جمهور در نامه‌ی «فوری» به فقهای شورای نگهبان، با اشاره به «ضرورت تعیین تکلیف تعداد زیادی از کارخانجات که به‌استناد این قانون و متمم آن دستخوش تغییرات اساسی شده و صاحبان و مدیران قبلی آنها مبادرت به شکایت نموده‌اند»، خواستار «رسیدگی و مدافعه از دیدگاه شرعی» درباره‌ی این قانون و آیین‌نامه‌ی اجرایی آن می‌شود. فقهای شورای نگهبان پس از بحث و بررسی درباره‌ی قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران، در تاریخ ۱۳۶۱/۷/۲۴ اشکالات شرعی آن را در یازده بند به رئیس‌جمهور اعلام می‌کنند.

میهمان الف:^(۱) آقای غیوری امر کردند که بنده این را عرض بکنم. به هر حال، این برادران اطلاعاتی دارند که ... آقایان فقها هم بی اطلاع نیستند. ما برای انجام یک وظیفه‌ای خدمت فقهای عظام رسیدیم که اطلاع بدهیم یک قوانینی در کشور وجود دارد که آن قوانین هنوز محترم است. بعضی از قوانین که در روزهای آخر شورای انقلاب تصویب شده و به امضای بنی صدر رسیده، به نظر می‌رسد که خلاف شرع بین است. در ضمن ارگان‌های اجرایی از این قوانین تجاوز می‌کنند و تجاوز از این قوانین یا از طریق آیین‌نامه است یا با تصویب‌نامه؛ حتی افرادی را که تعیین کرده‌اند که اگر فرضاً شکایتی در اجرا وجود داشت، آنها به شکایت رسیدگی کنند. خود آنها آیین‌نامه‌ای را وضع کرده‌اند و به ارگان‌های اجرایی ابلاغ کرده‌اند و آنها هم دارند اجرا می‌کنند. بنابراین، نمی‌خواهیم مسئله را به یک مورد خاص منحصر بکنیم. کل مسئله این است؛ تجاوز به قانون به طرق مختلف. این، مصادیقی هم دارد که گاهی خدمت آقایان مکاتبه شده و شاید هم که برادرمان اطلاعاتی داشته باشند و هرگاه آقایان حاضرالذهن بودند، می‌توانند سؤال بفرمایند و یا مصادیقی را بخواهند که در اختیارشان گذاشته شود. این خلاصه‌ی کلام من بود.

میهمان ب: هیئتی که در محضر آقایان هستند، تحت رهبری جناب آقای غیوری و به‌دستور جناب آقای خامنه‌ای [رئیس‌جمهور] مسئولیت پیدا کرده‌اند که بالأخص مشکلات اقتصادی مملکت و بقیه‌ی مشکلات اجرایی که به‌نحوی از انجا به اقتصاد مربوط می‌شود را بررسی بکنند و راه‌حل‌ها را برای مقام‌های بالاتر و شخص جناب آقای رئیس‌جمهور بیان کنند. مدت‌ها است که این جلسه ادامه دارد. یک مطلب مشترکی که به آن رسیده‌ایم و نظر این هیئت بر این است که الآن شاید مشکل اساسی اقتصادی در مملکت از این نشأت می‌گیرد و تا این درست نشود ما نمی‌توانیم آن حرکت مطلوب را در اقتصاد کلی شروع در مملکت داشته باشیم. و این را مدون و عرضه کرده‌اند و به آقای رئیس‌جمهور هم نوشته شده، با کمیسیون قضایی مجلس در میان گذاشته شده، با جامعه‌ی مدرسین قم در میان گذاشته شده و از جمله می‌خواهیم با شورای نگهبان در میان بگذاریم. البته قبلاً فرستادیم و بعضی از دوستان جریان را

۱. این جلسه با حضور آقایان [سید علی] غیوری، [محمود] لولاجیان و [سید علینقی] خاموشی تشکیل شده و از آنجا که شناسایی صدای میهمانان مقدور نبوده، آنها را به این صورت مشخص کرده‌ایم.

می‌دانند، ولی چون ما مثل ملانصرالدین عمل می‌کنیم و باید برویم و مطلب را توجیه کنیم، همراه با دوستان آمدیم که از نزدیک بگوییم که واقعاً مطلب چیست و بقیه‌اش را به خود آقایان واگذار کنیم که هر طور مصلحت تشخیص می‌دهند، در راه رفع مشکل قدم بردارند.

اگر اجازه بفرمایید، من وارد مطلب بشوم. البته قبلاً از اساتیدی که مطالبی از این جریان را می‌دانند و دومرتبه برای آنها ذکر می‌شود پوزش می‌طلبم. بسم الله الرحمن الرحیم. مطلبی که خدمت برادران عرضه می‌شود، به عنوان اشکالات اجرای قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران است که در دهم تیرماه ۱۳۵۸ توسط شورای انقلاب به تصویب رسید. در مقدمه‌ی این قانون هدف‌هایی ذکر شده که خیلی مختصر است و من چند سطر از آن را می‌خوانم:

«الف- رعایت نظام اسلامی در مورد حقوق کار.

ب- خروج اقتصاد ایران از وابستگی به نفت و احراز استقلال از طریق تولید نیازهای داخلی تا سرحدّ خودکفایی و توسعه صادرات.

ج- گسترش زمینه کار و اشتغال و تخصص.

د- قطع ید از عمال نظام استبداد و استثمارگران.

ه- احتراز از دولت‌سالاری و تشویق و حمایت از فعالیت‌های غیردولتی و ابتکار در بخش خصوصی.»

این هدف‌های این قانون است که البته اینجا ذکر کردیم برای رسیدن به این هدف‌ها به حق قانونی را تدوین کرده‌اند. حالا ما وارد متن قانون می‌شویم و بعد وارد آیین‌نامه-ی این قانون می‌شویم تا ببینیم آیین‌نامه از لحاظ قانونی چه تخطی‌ای نسبت به قانون کرده و بعد وارد نحوه‌ی اجرای آن می‌شویم تا ببینیم نسبت به آیین‌نامه و قانون چقدر تخطی کرده و بعد هم به سراغ متمم آن که به تصویب شورای انقلاب و به امضای بنی‌صدر رسید، می‌رویم تا ببینیم چه تخطی‌ای از شرع و آیین‌نامه و قانون کرده است. تا ببینیم در عمل چه تخطی‌هایی از همه‌ی اینها دارد می‌شود و نتیجه‌ی آن چیست و در نهایت ما به همه‌ی اهداف این قانون رسیده‌ایم یا از آنها فاصله گرفته‌ایم. این خلاصه‌ی کلام بود.

ماده‌ی یک قانون که شامل بندهای «الف»، «ب»، «ج» و «د» است، بند «الف» آن یک

سری از صنایع استراتژیک مملکت را ملی اعلام کرده که ما اصلاً وارد آن بحث نمی‌شویم؛ مثلاً می‌گویند صنایع سنگین، صنایع ماشین‌سازی، ذوب فلزات و غیره باید در دست دولت باشد؛ چون استراتژیکی است و نمی‌شود حیات ملت را به دست بخش خصوصی داد. ما اصلاً وارد آن بحث نمی‌شویم.

بند «ب» این است که شورای انقلاب توسط وزارت صنایع یک لیست پنجاه و یک نفره را تنظیم کرده که اموال اینها از راه غیرمشروع به دست آمده و سرمایه‌گذاری کرده‌اند و باید ملی اعلام بشود. ما هم داخل ماهیت نمی‌شویم که اینها مشروع بوده یا مشروع نبوده. لابد حکمی که کرده‌اند، مشروع بوده. حالا بعد به ایراداتش پی می‌بریم. بند «ج» آن می‌گوید: «کارخانجات و مؤسساتی که وام‌های قابل توجه برای احداث یا توسعه از بانک‌ها دریافت داشته‌اند»؛ یعنی متن قانون درست عنایت بر واحدهایی دارد که از بانک‌ها وام دریافت کرده‌اند؛ یعنی به بانک‌ها بدهی دارند و به تبع اینکه بانک‌ها ملی شده و جزء اموال عمومی قرار گرفته، باید برای دریافت اموال عمومی و برگشت آن به بیت‌المال اموال اینها بررسی و رسیدگی بشود. بعد گفته اگر بدهی اینها بیشتر از دارایی آنها باشد، مشمول بند «ج» خواهند بود.

هیئت دولت در تاریخ ۱۳۵۸/۵/۲۲ یک آیین‌نامه‌ای برای این قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران تدوین کرده، که در صفحه‌ی اول آن یک تعریفی از واژه‌هایی که به کار برده دارد که ضمیمه کرده و خدمت برادران داده‌ام. در آن واژه‌ها اول شرح داده است که کل بدهی عبارت است از «بدهی‌های بلندمدت و بدهی‌های جاری پس از کسر مطالبات سهامداران»^(۱) خیلی واضح است؛ چون می‌خواهند وضعیت سهامداران این شرکت را با بیت‌المال مشخص کنند، دیگر نباید بدهی شرکت به خود سهامداران را جزء بدهی آن حساب کنند؛ به همین دلیل از عبارت «پس از کسر طلب سهامداران» استفاده کرده است.

بعد در ماده‌ی (۳) آیین‌نامه درباره‌ی مشمولین بند «ب» آمده است: «شمول این بند ناظر بر سهام کارخانجات و مؤسسات صنعتی از قبیل کارخانجات تولیدی،

۱. ماده‌ی (۱) آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران (مصوب ۱۳۵۸/۵/۲۰ شورای انقلاب): قابل دسترسی در این نشانی:

شرکت‌های کشت و صنعت، معادن و سردخانه‌ها می‌باشد.» در اینجا برادران حقوقدان و برداران حقوقدان روحانی تشریف دارند. من خود بند «ب» قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع را می‌خوانم. نوشته است: «صنایع و معادن بزرگی که صاحبان آن از طریق روابط غیرقانونی با رژیم گذشته و استفاده نامشروع...»؛ «صنایع و معادن بزرگ» را قید زده است.

میهمان الف: این قیدی که دارد، ممکن است مربوط به همان‌هایی باشد که [اموالشان را با استفاده‌ی نامشروع از امکانات به دست آورده‌اند].

میهمان ب: بله، نامشروع. بعد در اینجا آیین‌نامه آمده و شمول قانون را زیاد کرده است. خود قانون به تصویب شورای انقلاب رسیده و آیین‌نامه به تصویب هیئت وزیران رسیده و حالا من نمی‌دانم که آیین‌نامه می‌تواند شمول قانون را زیاد کند یا نه؛ تشخیص آن را به خود آقایان واگذار می‌کنیم. اما آیین‌نامه شمول قانون را در مورد کارخانجات تولیدی، شرکت‌های کشت و صنعت، معادن و سردخانه زیاد کرده است؛ یعنی شمول آن را عام کرده است.

[آقای صالحی]: قید «بزرگ» را برداشته و «کشت و صنعت» را هم به آن اضافه کرده‌اند؛ یعنی ممکن است شامل یک واحد تولیدی‌ای که پنج نفر کارگر دارد و در یک سطح کوچکی هست هم بشود.

میهمان ب: نخیر، من عرض کردم: «از قبیل کارخانجات تولیدی» است؛ قید «بزرگ» را از روی «کارخانجات تولیدی» برداشته‌اند؛ کارخانجات تولیدی هم به چیزهایی اطلاق می‌شود که اجازه‌ی بهره‌برداری داشته باشند.

میهمان ج: بله، قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع گفته است: «صنایع و معادن بزرگی که ...»

آقای مهدوی کنی: قید «بزرگ» مربوط به این معادن است؟

آقای صالحی: یعنی قانون می‌خواسته یک کارخانه‌ای که پنج نفر کارگر دارد را شامل بشود؟!

میهمان ب: در بند (۴) ماده‌ی (۳) آیین‌نامه هم این‌طور آمده است: «رسیدگی به دعاوی مشمولین بند «ب» فقط برای یک بار تا آخر آبان‌ماه ۱۳۵۸ به عهده مجمع عمومی سازمان حفاظت و توسعه صنایع ایران خواهد بود، مشروط بر اینکه درخواست

به وسیله خود شخص به سازمان تسلیم گردد.» به این پنجاه و یک نفری که لیست آنها در اینجا آمده و گفته اموال اینها نامشروع است،^(۱) اجازه داده شده بود که اگر تا آخر آبان ماه سال ۵۸ شخصاً بروند و ادعا و اعتراض بکنند. در تبصره‌ی همان بند هم مجمع عمومی موظف شد که «در جلسات رسیدگی خود از نظریات دو نفر قاضی به انتخاب دادستان کل و یک نفر حاکم شرع به معرفی شورای انقلاب استفاده نماید». با آنهاهی که فراری بودند کاری نداریم، ولی برای آنهاهی که داخل کشور بودند و در تاریخ معین شکایتی تسلیم کردند، هیچ وقت کمیسیون رسیدگی به شکایات تشکیل نشد. در مورد ماده‌ی (۴) آیین نامه ...

آقای صانعی: یک نمونه از آن ۵۱ نفر را بفرمایید که دوستان حاضرالذهن باشند. یعنی [کسی که] تاریخ رسید [اعتراضش] قبل از این [تاریخ تعیین شده] باشد؛ یعنی دفتر آن را گرفته باشد و ...

میهمان ب: من باید از خودشان بخواهم که مدرک رسید را برای شما بفرستند؛ چون من الآن هرچه بگویم، شاید برای شما مدرک نباشد. من باید بگویم رسیدها را خدمت شما بدهند.

۱. ذیل قانون حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران (مصوب ۱۳۵۸/۴/۱۰ شورای انقلاب): «اسامی ۵۱ نفر افراد مشمول بند «ب» قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران که به تصویب جلسه مشترک وزاری بازرگانی - صنایع و معادن - سازمان برنامه و بودجه و نمایندگان شورای انقلاب اسلامی رسیده است، ذیلاً اعلام می‌شود: ۱- جعفر اخوان ۲- حبیب ثابت ۳- گروه فرمانفرمایان (خانواده) ۴- علی رضایی ۵- محمود رضایی ۶- مراد اریه ۷- رسول وهابزاده ۸- احمد خیامی ۹- محمود خیامی ۱۰- منصور یاسینی ۱۱- محمدرحیم ایروانی متقی ۱۲- محمدتقی برخوردار ۱۳- اکبر لاجوردیان ۱۴- قاسم لاجوردی ۱۵- احمد لاجوردی ۱۶- سید محمود لاجوردی ۱۸- حبیب لاجوردی ۱۷- علی اصغر پیروی ۱۹- محمدعلی مهدوی ۲۰- خسرو ابتهاج ۲۱- آذر ابتهاج ۲۲- ابوالحسن ابتهاج ۲۳- حسین دانشور ۲۴- علینقی عالیخانی ۲۵- مرتضی رستگار جواهری ۲۶- رضا رستگار اصفهانی ۲۷- عبدالحمید اخوان کاشانی ۲۸- علی شکرچیان ۲۹- رضا شکرچیان ۳۰- ابراهیم فرین راد ۳۱- عبدالمجید اعلم ۳۲- مهدی میراشرفی ۳۳- مهدی هرنندی ۳۴- سعید هدایت ۳۵- محمد ابونصر عضد ۳۶- برادران عمید حضور ۳۷- حسن هراتی ۳۸- مرتضی رحیم زاده خوبی ۳۹- عبدالحمید قدیمی نوایی ۴۰- عبدالمجید قدیمی نوایی ۴۱- مهدی بوشهری ۴۲- مراد پناهپور ۴۳- علینقی اسدی ۴۴- طاهر ضیائی ۴۵- علی حاج طرخانی ۴۶- عنایت بهبهانی و برادر ۴۷- کاظم خسروشاهی ۴۸- محمد خسروشاهی ۴۹- برادران فولادی ۵۰- مهدی نمازی ۵۱- اسدالله رشیدیان.» قابل دسترسی در این نشانی: (مشاهده شده در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲۰)

<http://b2n.ir/54972>

در ماده‌ی (۴) آیین‌نامه‌ی فوق‌الذکر با عنوان «اجرای مفاد بند ج قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران» آمده است: «این بند مشمول کارخانجات و شرکت‌هایی خواهد شد که جهت احداث و یا توسعه کارخانه خود وام قابل توجه از بانک‌ها دریافت نموده باشند؛ دوباره در اینجا کارخانجات را ذکر کرده و بعد فرمولی را برای تشخیص «وام قابل توجه» آورده است: «منظور از وام "قابل توجه" آن است که حاصل جمع دو نسبت ۱- وام طویل‌المدت تقسیم بر دارایی‌های ثابت قبل از کسر استهلاک ۲- دو برابر بدهی‌های جاری تقسیم بر دارایی‌های جاری در ترازنامه سال ۱۳۵۶. چنانچه مجموع این دو نسبت بیشتر از ۲/۵ باشد، آن شرکت در عداد صنایع دارنده وام قابل توجه شناخته خواهد شد.»

آقای مهدوی کنی: «شرکت» هم در قانون هست؟

میهمان ب: بله، همه را [در بر] می‌گیرد. این آیین‌نامه را تنظیم کرده‌اند که بگویند نحوه‌ی اجرای این قانون چطور باشد. ما تا اینجا آن هم حرفی نداریم. الآن خدمت شما عرض بکنم که کارخانجات و شرکت‌هایی را که در اینجا ذکر کرده و بعد در یک تبصره‌ی دیگر کلیه‌ی واحدهایی را که به‌نحوی اجازتی تأسیس و بهره‌برداری از وزارتخانه‌های مربوطه داشته باشند، [مکلف کرده که] «تا پایان سال مالی ۱۳۵۸ وضعیت مشمولیت یا عدم مشمولیت خود را با مراجعه به وزارت امور اقتصادی و دارایی روشن» کنند. [و این چون هم کشت و صنعت را می‌گیرد، هم کشاورزی را، هم صنایع را، هم معادن را و هم سردخانه‌ها را، اگر آمارها صحیح باشد، رقم واحدهایی که شمول این قانون آنها را می‌گیرد، از دویست هزار، دویست و پنجاه هزار تا بیشتر می‌شود. حالا باید بگوییم که ضریب آنها چند است و ... بعد در بند (۲) ماده‌ی (۴) هم مبنای محاسبه در رسیدگی به این حساب‌ها را - اینکه حساب‌ها و سرفصل‌ها در کجا قرار بگیرد، کدام دارایی‌ها جاری باشد و کدام دارایی‌ها ثابت، کدام بدهی‌ها بلندمدت و کدام یک بدهی‌های اداری باشد - اظهارنامه‌ی سال ۱۳۵۶ قرار داده که به وزارت امور اقتصادی و دارایی تسلیم شده و سرفصل‌ها را برابر سرفصل‌های سازمان بورس قرار داده است؛^(۱) که اگر بورس می‌گوید این بدهی باید در اینجا و این دارایی

۱. «مبنای محاسبه و رسیدگی به حساب‌های این شرکت‌ها، اظهارنامه مالیاتی آنها در پایان سال مالی ۵۶ می‌باشد که به وزارت امور اقتصادی و دارایی تسلیم داشته‌اند. اقدامی که در محاسبه در نظر گرفته

باید در این سرفصل برود، مطابق آن عمل کنند. برادران توجه دارند که اگر جای یکی از آنها که ضریب دو دارد تغییر کند، نتیجه را خیلی عوض می‌کند. از سازمان بورس در این مورد سؤال شده که من بعداً می‌گویم. در [ماده‌ی (۵)] همین آیین‌نامه یک هیئت پنج‌نفره تعیین شده که عبارتند از: نماینده‌ی وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاون صنعتی وزارت صنایع و معادن یا نماینده‌ی وزیر صنایع و معادن، نماینده‌ی سازمان حفاظت و توسعه‌ی صنایع ایران، نماینده‌ی وزارت بازرگانی، نماینده‌ی شورای بورس و یک نماینده از اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران. این هیئت، هیئت رسیدگی به شکایات بند «ج» است؛ یعنی اگر واحدی مشمول بند «ج» شد و شکایت داشت، شکایتش را تسلیم این هیئت می‌کند. این هیئت آن را بررسی می‌کند و یا شکایتش را وارد می‌داند و یا وارد نمی‌داند. این قانون همان‌طور که خدمتتان عرض کردم، در تیرماه تصویب شده و آیین‌نامه‌اش در مرداد ۱۳۵۸ تصویب شده است. وزارت دارایی از همان تاریخ بنا بر تقاضای واحدهای صنعتی، مشمولیت یا عدم مشمولیت واحدها را از روی اظهارنامه‌ی سال ۱۳۵۶ تعیین و به سازمان صنایع ملی ابلاغ کرده، که در تمام آن محاسبات، طلب سهامداران طبق آیین‌نامه و قانون، جزء بدهی محسوب نشده است. این هیئت رسیدگی به دعاوی، در اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۵۹ برای رسیدگی کردن به شکایات می‌آید و برای خودش نحوه‌ی عمل [مشخص می‌کند ...].

ادامه‌ی مذاکرات در دست نیست.

خواهد شد، مشابه محاسبات دبیرخانه شورای بورس هیئت پذیرش و اوراق بهادار در گزارش اسفندماه ۱۳۵۶ خواهد بود.»

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای مد ظله العالی

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۹۲/۸/۸)

«یکی از چیزهایی که شاید بنده قبلاً هم عرض کرده‌ام... انتشاره‌اکرات شوراست. این خیلی چیز خوبی است... فرض
بفرمایید در قانون مجازات ماده چندم این قانون، ممکن است دو نظر مخالف یا سه نظر مخالف وجود داشته باشد. خیلی خوب
است که در انتشاره‌اکرات، این نظرات مخالف ذکر شود... یعنی این می‌شود یک مستندی، این یک سابقه‌ای است.
این سوابق مهم است. اینکه مثلاً شورای نگهبان بتواند در سال هزار و چهارصد و فلان بگوید که این حکم و این بنا مثلاً در نگاه سال
پیش در شورای نگهبان بحث شد و این حرف‌ها گفته شد و این نظر از بحث‌ها در آمد، خود این یک مستند و یک پشتوانه تقویت
علمی است برای آرای شورا. بنابراین انتشاره‌اکرات هم به نظر من خیلی خوب است.»

پژوهشکده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قمرنی،

کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵

تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir